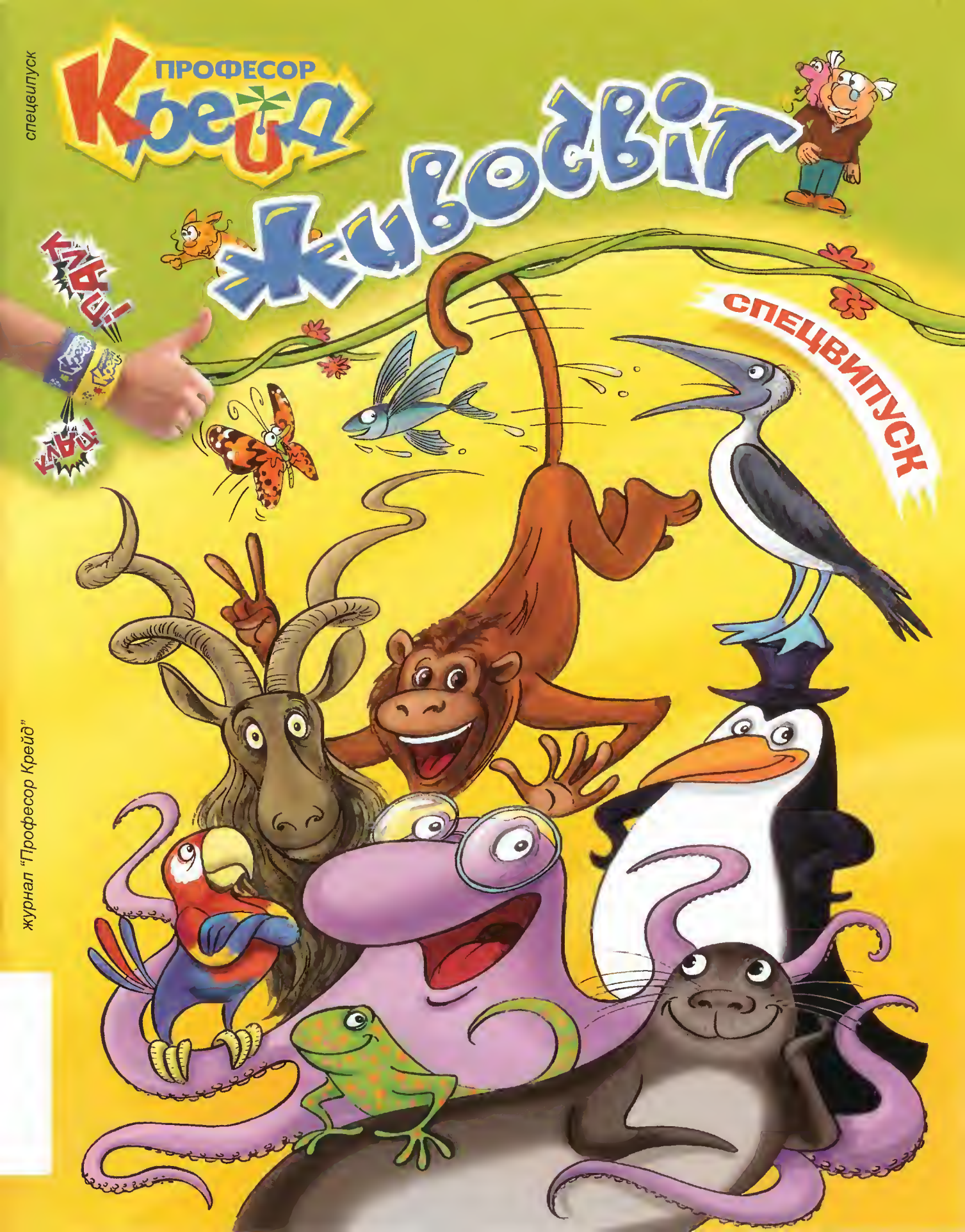
ПРОФЕСОР
Крейд
Жуководвіг
СПЕЦВИПУСК
КЛАЦ!
КЛАЦ!
спецвипуск
журнал "Професор Крейд"

СУСІДИ ПО ПЛАНЕТІ!
Хто живе поряд із тобою в будинку-коконі?
Що за птаха вміє бігати під водою?
Для кого хвіст слугує рукою?
Професор Крейд зі своєю командою з'ясував це спеціально для тебе.
Тож знайомся з новими друзями! Деякі з них — справжні екстремали.
ЛАБОРАНТ МЕНЗУРКА
КІТ СМИК
МИШКА ШИЛА
ПРОФЕСОР КРЕЙД

ПАПУГА АРА

ШТРИХИ ДО ПОРТРЕТА:

СТРОКАТЕ ВБРАННЯ

ДЗЬОБ ГАЧКОМ

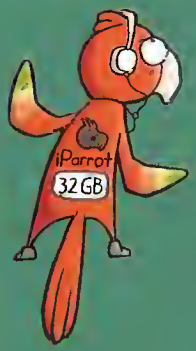

ДОБРА ПАМ'ЯТЬ

ТОНКИЙ СЛУХ

ПАПУГ ЖАРТОМА НАЗИВАЮТЬ "ПЕРНАТИМИ МАВПОЧКАМИ" – ТАК СПРИТНО ЦІ ПТАХИ ЛАЗЯТЬ ПО ДЕРЕВАХ НАВІТЬ УНИЗ ГОЛОВОЮ.

ТУРНІК

Центрифуга для папуги — "дитяча забавка"! На гілці він сам робить оберти "сонечком": цупкі пальці — два попереду і два позаду — утворюють кільце, що міцно тримає птаху на "турніку".

ПАПУГА ВМІЄ:

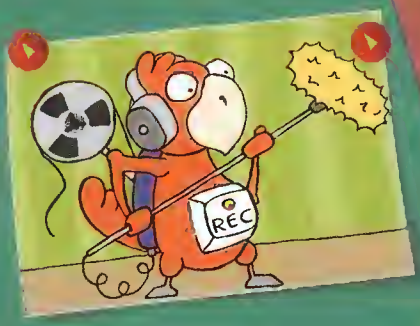

НАСЛІДУВАТИ ЗВУКИ

РАХУВАТИ

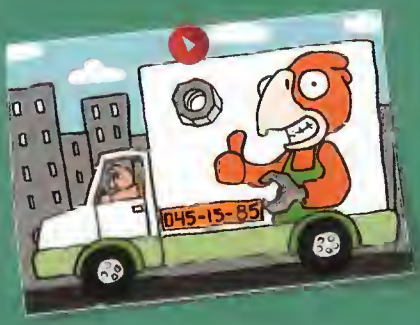

ВИКРУЧУВАТИ ГАЙКИ

ПІДТЯГУВАТИСЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ДЗЬОБА

ТИ ДУМАЄШ, що варто папугу купити, посадити у клітку і нагодувати, як він почне вчитися говорити. Не всі папуги говіркі! А розмовляти стануть лише з терплячим, уважним і доброзичливим господарем. Хто ж сварить — почує те саме у відповідь.

ДЛЯ ДОПИТЛИВИХ

Довгий час вважалося, що всі папуги повторюють звуки бездумно. Та досвід показав, що деякі види приручених птахів розуміють фрази, які вимовляють. Один із таких папуг, заблукавши, потрапив у поліцейський відділок. Там він повідомив номер телефона та точну адресу своїх хазяїв.

ПТАХА-ГОВОРУН

Більшість папуг здатні наслідувати різноманітні звуки довкілля. А в домашніх умовах вони імітують мелодії мобільного телефона, шум води з крана, дзенькіт розбитого скла, сирену, кашель і сміх — усе, що вразить. Часом бешкетники повторюють ці звуки, щоб збити хазяїв з пантелику та потішитися. Бувало, цим вони відлякували злодюг.

ІМЕНА ПО-ПАПУЖОМУ

Гніздяться папуги ара у дуплах дерев поблизу родичів, із якими постійно перемовляються. Кожен папуга має власне ім'я — набір певних звуків. Записавши його на магнітофон у папужиному звучанні, учені-орнітологи помітили: на "ім'я" відгукується конкретний птах зі зграї.

АНКЕТА ЕКСТРЕМАЛА

ДЗЬОБ-КЛІЩІ

У дикій природі гачкуватий дзьоб слугує папузі, щоб лазити по гілках та добувати корм. Потрапивши у простір кімнати, птаха може застосувати свій природний інструмент як кліщі, кусачки і викрутку. Тримайтеся, меблі на болтах і шурупах!

ЗДІБНИЙ УЧЕНЬ

Пам'ять у папуги чудова: все схоплює на льоту. Він може запам'ятати імена та голоси усіх членів родини, навіть і домашніх тварин. А особливо здібні папуги можуть копіювати поведінку людей. Відомий кумедний випадок: папуга спостерігав, як гравці у крокет час від часу послизаються на мокрій траві й сміються. Після закінчення гри він зліз із дерева, кілька разів перекинувся через голову й заверещав.

Уночі папуги сплять, щоб зранку вилетіти на пошуки соковитих плодів та зернят. Комахи для них — справжні ласощі.

РИБА-ЛЕТЮЧКА

ШТРИХИ ДО ПОРТРЕТА:

ПЛАВЦІ, ЧЕМОВ КРИЛА

ВЕЛИКІ ОЧІ

ХВІСТ-ЛОПАТЬ

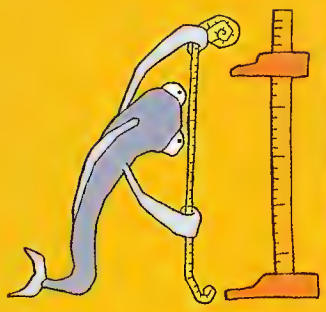

ДОВЖИНА ДО 50 СМ

ПЛАНЕР-ПІДВОДНИК

Підводний човен, що виринає з води і потім злітає, — такого дива людина ще не створила. Це зуміла природа! Політ над хвилями — видовище незабутнє, особливо якщо замість крил риб'ячі плавці, а трампліном для розгону слугує вода. Екстремалка рибка-летючка довела: народжений плавати може й літати.

РИБ'ЯЧИЙ ПОЛІТ

починається зі стрибка. Наполовину вискочивши з води, летючка щосили працює хвостом, набираючи швидкість. Розігнавшись, вона покидає свій водяний трамплін і злітає! Плавці, ніби крила планера, підхоплює потужний потік повітря. "Посадка на воду" — і новий ривок. Це нагадує стрибки плаского камінчика, пущеного по воді жабкою.

АНКЕТА ЕКСТРЕМАЛА

ВИНАХІДЛИВА

Навчилася літати, щоб утікати від своїх морських ворогів, а заразом швидше полювати й самій.

ВІДЧАЙДУШНА

У суцільній пітьмі летючка робить свої стрибки, навіть не бачачи куди. Тож стрибає, буває, й на борт судна, й у сіті рибалок.

ВЛАСНІ РЕКОРДИ ЛЕТЮЧКИ

ТРИВАЛІСТЬ ПОЛЬОТУ 30 СЕКУНД

ПРОЛЕТІЛА 400 МЕТРІВ (СТАНДАРТНА ДОВЖИНА БІГОВОЇ ДОРІЖКИ)

РОЗІГНАЛАСЯ НА 80 КМ/ГОД (ШВИДКІСТЬ АВТО)

ЛЕТЮЧКА ВМІЄ:

ЛЕТІТИ ПРОТИ ВІТРУ

СТРИБАТИ ЧЕРЕЗ СУПУТНИКІВ

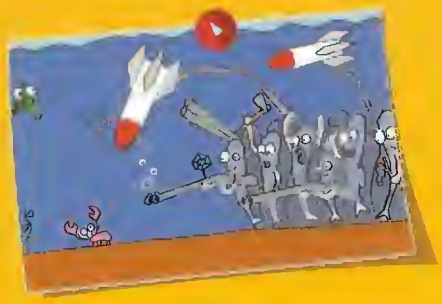

ПОЛЮВАТИ У ЗГРАЇ

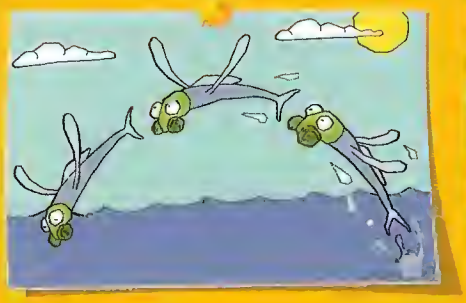

НЕ ДИХАТИ У ПОЛЬОТІ

ЛЕТЮЧКИ НАРОДЖУЮТЬСЯ МАНДРІВНИКАМИ. Клейкі нитки ікринок чіпляються до всього, що плаває на поверхні: водоростей, пір'їнок, кокосових горіхів. А невдовзі мала рибка вже розправить плавці й здійснить свій перший політ.

МОРСЬКІ ПРИКМЕТИ

Якщо зранку матроси збирають летючок по палубі корабля, значить дув сильний вітер. А якщо рибка-летючка опинилася на ліжку в твоїй каюті, значить вночі тут горіло світло і був відкритий ілюмінатор. Так-так! На суші до світла летять метелики, а на морі — рибки-летючки.

МОНОПЛАНИ ТА БІПЛАНИ

Того, хто запевняє, що летючка махає крилами, ніби птах, можна назвати фантазером. Насправді в польоті риба тримає плавці нерухомими, лише змінює їх нахил. А якби ці риби позмагалися у своїй родині, хто пролетить найдалі, перемогли б "чотирикрилі" летючки. Саме ці "водяні біплани" найшвидші, а їхній політ — найдовший.

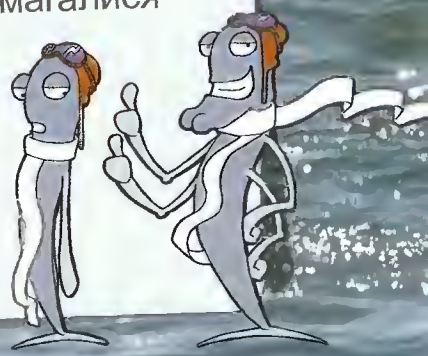

СИНЬОНОГА ОЛУША

ШТРИХИ ДО ПОРТРЕТА:

СИНІ ЛАПИ

МІЦНИЙ ДЗЬОБ

ХВІСТ-КЛИНОК

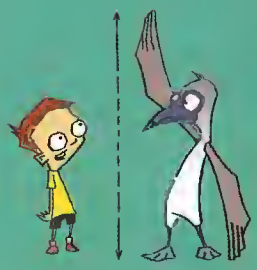

РОЗМАХ КРИЛ — 2 МЕТРИ

ВІРТУОЗНЕ ПІКЕ

Цей трюк — із льоту стрімголов у море — олуша виконує сотні разів на день. Одна маленька неточність у його виконанні — і птах може загинути. Та природа потурбувалася спорядити крилатого нирця так, щоб усе відбулось бездоганно.

ОЛУША ВМІЄ:

ГЛИБОКО ПІРНАТИ

ГНІЗДИТИСЯ НА СКЕЛЯХ

ТАНЦЮВАТИ

НОЧУВАТИ НА ПЛАВУ

ЕКСТРИМ УПЕРШЕ

Ех, чи пан, чи пропав! Мале олушеня кидається з гнізда на скелі вниз, у море… І вперше за своє життя пірнає! Добре, що обладунки для такого трюку у пташеняти при собі: під шкірою є спеціальні повітряні подушечки, які пом'якшують різке занурення.

☺☺ ПОМІРКУЙМО РАЗОМ

Для предмета, що падає з висоти у воду, її поверхня тверда. Щоб не розбитися, треба пірнати під правильним кутом, склавши тіло "веретеном" — так, щоб воно немов розсувало воду.

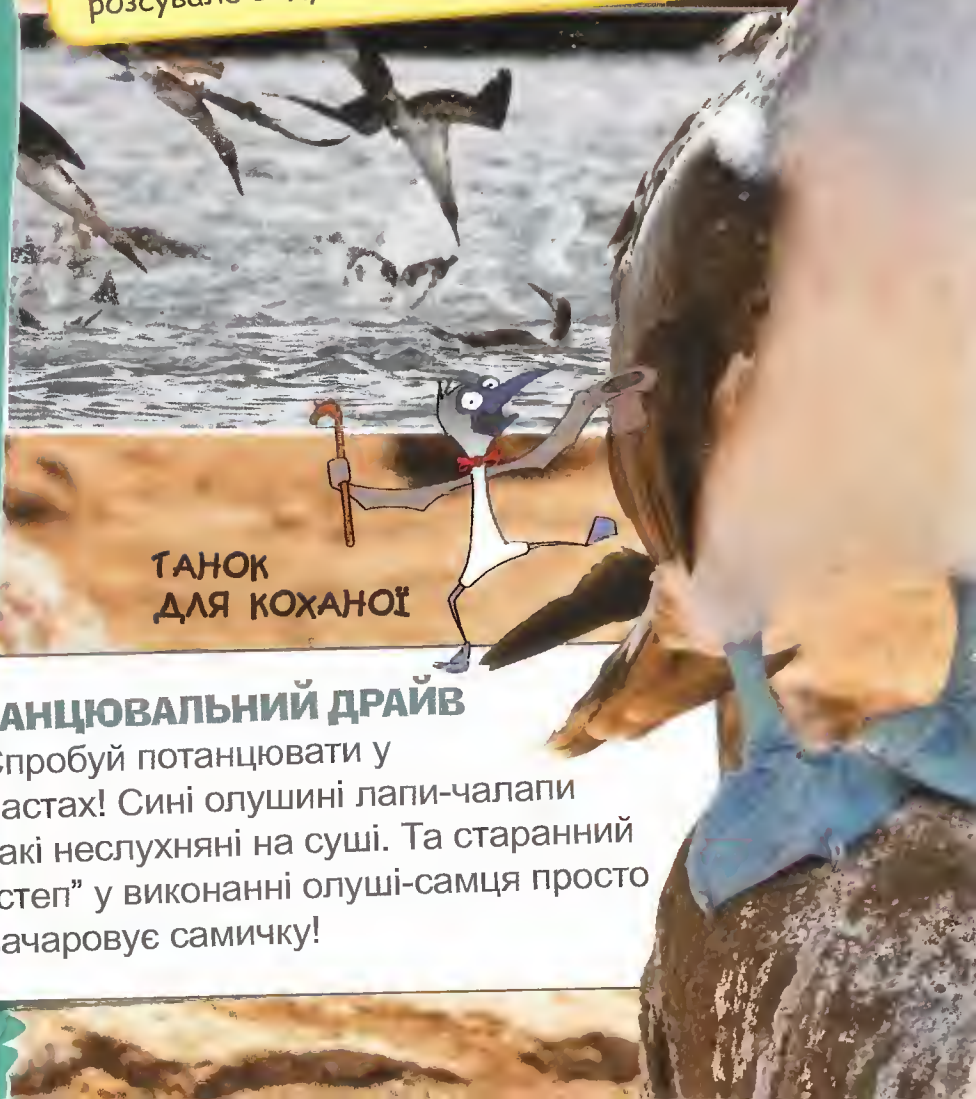

ТАНОК ДЛЯ КОХАНОЇ

ТАНЦЮВАЛЬНИЙ ДРАЙВ

Спробуй потанцювати у ластах! Сині олушині лапи-чалапи такі неслухняні на суші. Та старанний "степ" у виконанні олуші-самця просто зачаровує самичку!

АНКЕТА ЕКСТРЕМАЛА

ЦІЛЕСПРЯМОВАНА

Спочатку олуша вчиться плавати, добуваючи їжу з поверхні моря. Хочеться рибки із глибини? Треба вчитися літати! Бо тільки упавши з висоти, можна зануритися глибоко. А щоб це було ще й безпечно, доводиться засвоїти й уроки пірнання.

ДЛЯ ДОПИТЛИВИХ

Падаючи, предмет набирає швидкість (згадай яблуко, яке впало з високої гілки). Що вище — то сильніший удар. Удар об воду для олуші не шкідливий: її тіло для цього пристосоване. А от рибу цей удар глушить. Пожива для птаха готова!

Лапи синьоногої олуші — один із символів Галапагоських островів.

ВЛАСНІ РЕКОРДИ ОЛУШІ

ПІД ЧАС ПІРНАННЯ РОЗІГНАЛАСЯ ДО 140 КІЛОМЕТРІВ НА ГОДИНУ

ПІРНУЛА НА ГЛИБИНУ 70 МЕТРІВ

ЗРОБИ РАЗОМ З

ЗЛОВИТИ ВОСЬМИНОГА – НЕЛЕГКЕ ЗАВДАННЯ. А ОТ ПРИРУЧИТИ – ЗАПРОСТО, АДЖЕ У ТЕБЕ Є ВМІЛІ РУКИ ТА ПЛАСТИЛІН ТОРГОВОЇ МАРКИ **"ГАММА"**.

ВОСЬМИНІГ

ШТРИХИ ДО ПОРТРЕТА:

8 ЩУПАЛЕЦЬ ІЗ ПРИСОСКАМИ

3 СЕРЦЯ

РОТ СХОЖИЙ НА ДЗЬОБ ПАПУГИ

"РУКИ" РОСТУТЬ З "ГОЛОВИ"

ЕКСТРЕМАЛЬНІ ХОВАНКИ — улюблена забавка восьминога. Щоб його знайти, доведеться пірнати аж на морське дно. Шукай в ущелинах, порожніх мушлях, затонулих глечиках і черевиках. Протиснеться хитрун у вузький отвір своєї "фортеці", прилипне до стін присосками — анічичирк.

ВОСЬМИНІГ ВМІЄ:

ПРИБИРАТИ ЖИТЛО

ЗМІНЮВАТИ КОЛІР

РОЗРІЗНЯТИ ФОРМУ ПРЕДМЕТІВ

ВИКОНУВАТИ КОМАНДИ ДРЕСИРУВАЛЬНИКА

ЯК ЗНАЙТИ ЖИВОГО ВОСЬМИНОГА?

По охайній купці сміття. Увесь непотріб в нірці хазяїн визбирує і складає біля входу. Готуючись до народження малечі, мама-восьминіжка щодня прибирає та промиває "грона" яєчок струменем води.

НА ВСІ РУКИ МАЙСТЕР

Вісім гнучких щупалець-рук
і від ворогів відмахаються,
і поприбирають, і здобич добудуть.
На кожній "руці" восьминога знаходиться до 10 000 смакових рецепторів, які визначають, їстівний чи не їстівний предмет.

ДЛЯ ДОПИТЛИВИХ

Найменша небезпека — і восьминіг хвилюється так, що змінює колір. У гніві він червоніє, а коли злякається — випорскує зі спеціальної шкіряної трубки хмару "коричневого чорнила". Доки вона розсіється, восьминожка як водою змило!

Плаває восьминіг по-особливому. Втягне у себе якнайбільше води — і з силою її виштовхне. Від цього поштовху й рухається вперед.

АНКЕТА ЕКСТРЕМАЛА

ЗАГАРТОВАНИЙ

Плавцевий восьминіг живе навіть у крижаних водах Антарктики.

РОЗУМНИЙ

Кожен із восьминогів має власні правила добування їжі, а на полюванні користується найзручнішими.
І як би далеко він не заплив, завжди знайде найкоротший шлях додому.

ОЧЕВИДНЕ І НЕЙМОВІРНЕ

Восьминіг на прізвисько Пауль був всесвітньо відомим "ворожбитом". Його годувальники вигадали жарт: умовно призначали два види кальмарової поживи футбольним командам, які змагатимуться. І ось диво: тварина обирала їжу саме "від тієї команди", яка згодом перемагала.

ГІРСЬКИЙ КОЗЕЛ

Ці “альпіністи” підкорюють найкрутіші гори. Хоча в них немає ні мотузки для страхування, ні цупких черевиків скелелаза. Серед своїх побратимів екстракрутий скелелаз — гвинторогий козел мархур. Він живе у найбільш небезпечних горах на планеті — Каракорум, що знаходяться в Пакистані.

ШТРИХИ ДО ПОРТРЕТА:

МАСИВНІ КРУТІ РОГИ

БОРОДА У САМЦІВ

ЗРІСТ — ПРИБЛИЗНО 100 СМ

ВАГА — БЛИЗЬКО 125 КГ

СКІЛЬКИ РОКІВ СИБІРСЬКОМУ КОЗЛОВІ? Дізнатися це легко: полічи всі "валики" на одному з його рогів, результат поділи на два і додай один.

АНКЕТА ЕКСТРЕМАЛА

БЕЗСТРАШНІСТЬ

Навесні козли поміж собою влаштовують турніри — буцаються рогами на прямовисних скелях.

ВИТРИВАЛІСТЬ

Навіть у сильні снігопади козел не поспішає заховатися в затишок. Він може лежати, наполовину занесений снігом.

ОБЕРЕЖНІСТЬ

До стада козлів підступитися важко: на найвищій скелі завжди стоїть вартовий. Почув небезпеку, різко свиснув — і всі кидаються врозтіч.

ВЛАСНІ РЕКОРДИ МАРХУРА

Підкорив гірську вершину — 6000 метрів над рівнем моря.

Гірські козли вміють:

СТРИБАТИ ЧЕРЕЗ УЩЕЛИНИ

ХОДИТИ НАД ПРОВАЛЛЯМИ

СПУСКАТИСЯ З КРУТИХ СХИЛІВ

ПАСТИСЬ НА ПІКАХ ГІР

РОГИ І КОПИТА — ОСЬ ЙОГО ПАСПОРТ!
Гірських козлів різнять поміж собою роги. У козлів мархурів вони закручені у спіраль, ніби гвинт, у сибірських — нагадують серпи.

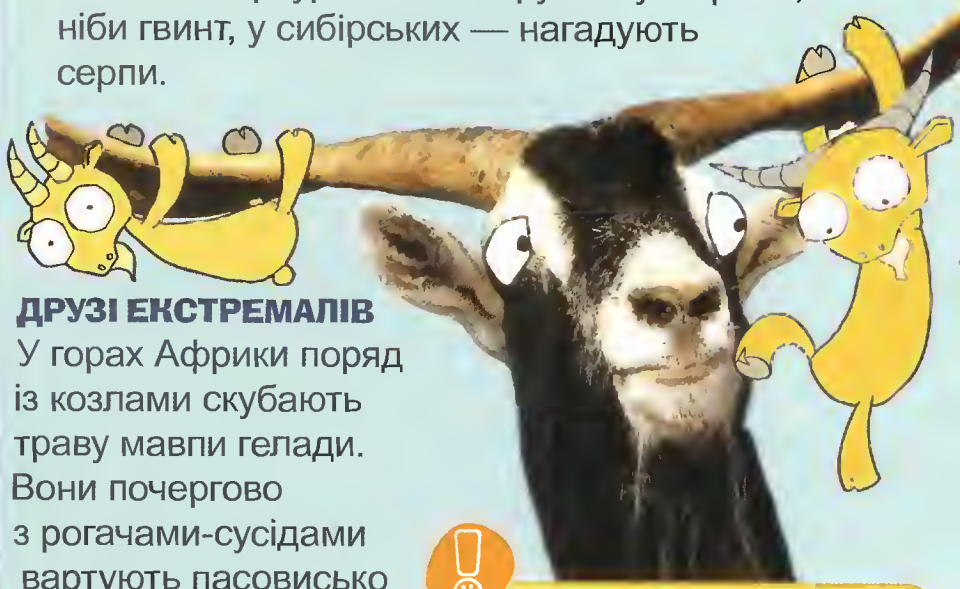

ДРУЗІ ЕКСТРЕМАЛІВ
У горах Африки поряд із козлами скубають траву мавпи гелади. Вони почергово з рогачами-сусідами вартують пасовисько і попереджають один одного про небезпеку спеціальними голосовими сигналами.

Кістяна броня на копитах не "зношується" — там, де вона стирається, швидко відростає нова.

кістяна "подушечка"

оболонка

ЕКСТРАРОДИЧІ
В африканській країні Марокко кози пасуться... на гілках високих дерев.

Снігові кози — найкращі стрибуни. Їхній рекорд серед родичів — стрибок на сім метрів.

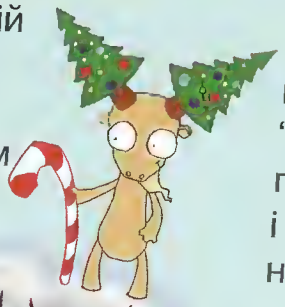

ЕКСТРАЧЕРЕВИКИ
Ноги рогатого скелелаза "одягнені" у міцний "кістяний черевик" із виступами по краях та шершавою "подушечкою" посередині. Стрибок — і козел приземляється на тверду скелю, а половинки його копит розсуваються, щоб утримати рівновагу.

РЕВУН

ШТРИХИ ДО ПОРТРЕТА:

ЦУПКИЙ ХВІСТ

ПОХМУРИЙ ПОГЛЯД

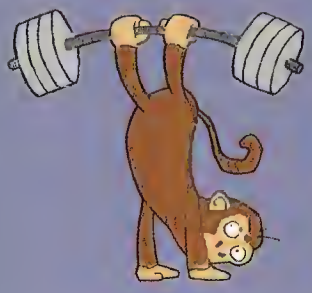

НОГИ ПОДІБНІ ДО РУК

МАЄ БОРОДУ І БАКЕНБАРДИ

ЕКСТРЕМАЛЬНИЙ СОЛІСТ

Тобі доводилося співати у хорі? Буває, від хвилювання навіть коліна тремтять. А тепер уяви, що "хор" розсівся у кроні височенного дерева, а "соліст" виліз на найвищу гілку і горлає з таким азартом, що вона під ним аж хитається. Інші "хористи" ревуть кожен на свій лад, і їм байдуже до висоти.

РЕВУН УМІЄ:

ГУЧНО ГОРЛАТИ

ІСТИ НОГАМИ

ГОЙДАТИСЯ НА ХВОСТІ

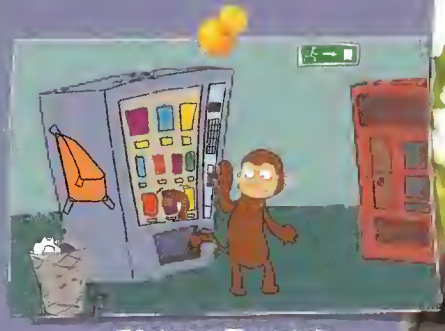

ДІСТАВАТИ ХВОСТОМ ПРЕДМЕТИ У ВАЖКОДОСТУПНИХ МІСЦЯХ

ГАЧОК, СТРАХОВКА І "П'ЯТА РУКА"

Хвіст у ревунів знизу оголений, як долоня. Саме тому він так цупко хапає гілку і не ковзає. А яка сильна ця "п'ята рука"! Може тримати висячу тварину кілька годин! Та насамперед хвіст ревуна — це надійна страховка. Вона допомагає тварині й під час прогулянок по деревах, і під час сну.

ЕКСТРИМ ЗМАЛКУ

Малий ревун учиться екстремальним трюкам: міцно триматися руками і ногами спочатку на животі, а потім на спині у мами. Навіть якщо їй доводиться стрибати по гілках, утікаючи. І без реву — інакше висадять на першій же "зупинці".

ВЛАСНІ РЕКОРДИ

1. ГОРЛАЮ ГУЧНІШЕ ЗА ЛЕВА.
2. ПРОВИСІВ НА ХВОСТІ 5 ГОДИН.
3. ПЕРЕСТРИБНУВ НА СУСІДНЮ ГІЛКУ НА 4 МЕТРИ.

АНКЕТА ЕКСТРЕМАЛА

ОБАЧНИЙ

Злізаючи з гілки, до тих пір тримається за неї хвостом, доки не вхопиться руками за іншу гілку.

СУВОРИЙ

На своїх ревунівських концертах мавпи серйозно дивляться один на одного і супляться.

ВИСОКІ СТАНДАРТИ

Незважаючи на свою вайлуватість, ревуни селяться на найвищих "поверхах" лісу. В хащах біля екватора вони живуть на деревах сейба, заввишки з тридцятиповерховий будинок. Гілки слугують і дорогами, і ресторанами, що завжди повні свіжої поживної зелені. Спати йдуть на кілька "поверхів" нижче, де гілля густо сплітається. Упродовж усього життя ці мавпи рідко спускаються на землю.

ДЛЯ ДОПИТЛИВИХ

Ревуни жах як бояться води. Якщо їх раптово застане повінь і до сусіднього дерева доведеться плисти — нізащо! Такий екстрим не для ревуна.

КОНЦЕРТИ РЕВУНІВ

зовсім не для того, щоб їх зачаровано слухали. У цих звуках чується і рохкання свині, і крик осла, і дике гарчання лева. Вони зливаються у нестерпну какофонію, яку чути за кілометри. Це звукове попередження: уся "концертна зала" — наша. Стороннім не наближатися!

Гучним "співом" ревун завдячує особливим шкіряним мішкам на горлі. Наповнені повітрям, вони вібрують, підсилюючи звук.

ЗРОБИ РАЗОМ З

НАВІЩО ЇХАТИ ДО АФРИКИ ЧИ АВСТРАЛІЇ, ЩОБ ПОБАЧИТИ ГЕКОНА! ЙОГО МОЖНА ЗАПРОСИТИ ПРОСТО НА ЦЮ СТОРІНКУ. А ЗАМІСТЬ ПІСКУ ПОСАДИТИ ЙОГО НА КОЛЬОРОВУ СІЛЬ. ЙОМУ СПОДОБАЄТЬСЯ, АДЖЕ ВІН – МАЛЬОВАНИЙ!

ПІДГОТУЙ:

1. Аркуш паперу
2. Фарби "Гамма"
3. Пензель
4. Склянку води
5. Сіль

1 Олівцем намалюй контур гекона.

2 Розфарбуй гекона фарбами "Гамма". **УВАГА!** Доки фарба не висохла, вологий малюнок посип крупною сіллю. Вона вбиратиме кольорову фарбу, а поверхня стане шершавою.

3 Зачекай, доки фарба висохне. Охайно струси з малюнка зайву сіль.

4 За такою самою схемою розфарбуй кольоровий піщаний фон.

ГЕКОН

ШТРИХИ ДО ПОРТРЕТА:

ЦУПКІ ЛАПКИ

ШКІРА-КАМУФЛЯЖ

КОМАХОЇДНИЙ

ОДОМАШ-НЮЄТЬСЯ

УНІКАЛЬНИЙ КАСКАДЕР

Пробігтися вгору по прямовисній скелі — це для геконів дитячі забавки. Так само легко їм лазити по абсолютно гладкій скляній стіні — не зісковзують, навіть якщо вона у воді. А як знадобиться, гекон пробіжиться і по стелі догори ногами. Трюки він полюбляє!

ГЕКОН УМІЄ:

ВИСКАКУВАТИ ЗІ ШКІРИ

ПОЛЮВАТИ ВНОЧІ

ПИЩАТИ І СКРЕКОТАТИ

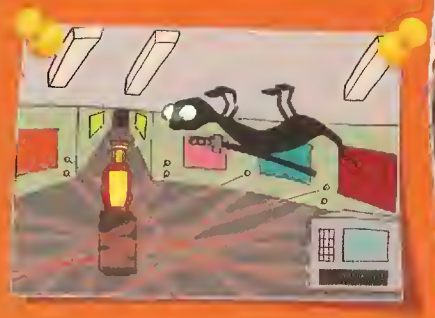

БІГАТИ ПО СТЕЛІ

ДОБРОСУСІДСТВО

Якщо ти спокійно сприймаєш прудку тваринку, що бігає по стінах і стелі, ти — хороший сусід для гекона. Ці швидкі ящірки у тропічних країнах нікого не здивують навіть у кав'ярні чи перукарні. А от наші земляки-природолюби тримають їх у тераріумах і турботливо годують жучками.

Учені намагаються винайти матеріал, подібний до того природного, що вкриває геконові лапки. Черевички та рукавички із такого матеріалу зробили б людину "спайдерменом".

СУПЕРЛИПУЧКА

Лапки гекона — найдосконаліша "липучка". Вона не лишає липкого сліду, легко відстає та не забруднюється. Як же вона тримає гекона навіть на стелі? Цей секрет розгадували понад 2000 років і розгадали тільки за допомогою сучасної техніки.

ТАЄМНИЦЮ ГЕКОНА розкрив електронний мікроскоп. Велике збільшення показало: зі споду його лапки всіяні дуже дрібними щетинками. Розміщені вони у мільярди разів щільніше, ніж найгустіша шерсть (якби так само густо росло волосся, голова мала б розмір футбольного поля). При тісному контакті лапок гекона з поверхнею і виникає сила, яка його тримає.

АНКЕТА ЕКСТРЕМАЛА

ВІДЧАЙДУШНІСТЬ

Утікаючи від щелеп ворога, гекон може зняти власну шкіру так само легко, як ми — пальто. І без паніки: відросте нова.

ШВИДКА РЕАКЦІЯ

Ти не встигнеш і оком змигнути, як гекон уже заліз на стіну, пробіг по стелі й зник... невідомо в якій щілині. Рятівна реакція на небезпеку!

СПРИТНІСТЬ

Полюючи на комах, гекон завмирає і стає "частиною середовища", а нападає миттєво. Схибив — лишився голодним.

ВЛАСНІ РЕКОРДИ ГЕКОНА

1. ВИШУ НА ШИБЦІ НА ОДНОМУ ПАЛЬЦІ.
2. ПЕРЕМІГ СУПЕРНИКА У БИТВІ НА СТІНІ.
3. ЗА 4 СЕКУНДИ ЗДІЙСНИВ ПРОБІГ ПО СТЕЛІ 4 МЕТРИ.

МЕТЕЛИК РЕП'ЯХІВКА

ШТРИХИ ДО ПОРТРЕТА:

РУДИЙ КАМУФЛЯЖ

МЕТЕЛИК-МАНДРІВНИК

РОЗМАХ КРИЛ — 6 СМ

НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНИЙ НА ПЛАНЕТІ

ЕКСТРАМАНДРІВНИК

Це тендітне створіння на диво відважне! Не лякає метелика ні дужий вітер, ні високі хвилі, ні грізні гори. Раз у житті кожна реп'яхівка вирушає у грандіозну мандрівку: у політ за тисячі кілометрів до теплих країв.

У ПУТЬ!

Восени впасти у сплячку і зимувати удома, як це роблять більшість метеликів? Не такі вони, реп'яхівки! Ці відважно готуються в далеку дорогу. Попереду — найбільш небезпечний переліт у житті. Комусь доведеться летіти через високі Альпи зі сніговими вершинами, комусь — долати шлях понад хвилями Атлантичного океану. Скільки випробувань заради своєї мети!

Гусінь реп'яхівки дає людині й користь. Вона поїдає лопух, що шкодить рослинам на полях.

АНКЕТА ЕКСТРЕМАЛА

НАПОЛЕГЛИВА

Реп'яхівка летить за чітким маршрутом. Навіть якщо на шляху неприступні гори — зграя не відхиляється убік, облітаючи їх, а намагається перелетіти.

ГОТОВА ДО ПОДВИГІВ

Ще лялечкою одна реп'яхівка полетіла у космос на борту міжнародної космічної станції. Оце так "метеликонавт"!

ВЛАСНІ РЕКОРДИ РЕП'ЯХІВКИ

ЗДІЙСНИЛА ПЕРЕЛІТ НА 5000 КІЛОМЕТРІВ.

ПРОЛЕТІЛА ЗА ГОДИНУ 36 КІЛОМЕТРІВ ЗА ВІТРОМ.

ПІДНЯЛАСЯ НА ВИСОТУ 2 КІЛОМЕТРИ.

РЕП'ЯХІВКА ВМІЄ:

ДОЛАТИ НЕВАГОМІСТЬ

ПЕРЕЛІТАТИ ГОРИ

МАСКУВАТИСЯ

СИДІТИ НА РЕП'ЯХАХ

ЗГРАЯ "ЛЕТЮЧИХ КВІТІВ"

Долати труднощі краще гуртом. Це, певно, відомо й метеликам, бо мандрують вони великими зграями. Це дуже гарне видовище, та інколи й небезпечне. Якось хмара перелітних реп'яхівок навіть спричинила аварію. Під час перельоту морем метелики сіли перепочити на судно. І так обліпили рубку, що рульовий утратив орієнтир, а корабель наштовхнувся на рифи.

У метеликовій зграї інколи летять і бабки, і навіть птахи.

ТЕПЛА ЗИМІВКА

Знесилені, з блідими обшарпаними крильцями, реп'яхівки нарешті долітають до теплих земель Туреччини, Ірану чи Африки. Гадаєш, для того, щоб із насолодою відпочити? Е, не до байдиків їм! За час зимівлі треба встигнути відкласти яєчка, які стануть гусінню, згодом — лялечками, а потім із них з'являться на світ молоді метелики. Такі самі екстремали, як і їхні батьки. Адже шлях назад, через гори та океани, долати тепер їм.

ТЮЛЕНЬ

ШТРИХИ ДО ПОРТРЕТА:

ТІЛО, ЯК ВЕРЕТЕНО

ЛАСТИ З КІТТЯМИ

ВАГА ДО 200 КГ

НЕЗГРАБНИЙ НА СУШІ

Якщо ти стрибатимеш у висоту з гирями по 100 кілограмів чи бігатимеш зі зв'язаними ногами, то навряд чи поб'єш рекорд. А товстуни-тюлені попри свою вагу та ласти замість ніг часом виявляють дива спритності.

START!

ТЮЛЕНЬ УМІЄ:

ЧУДОВО ПІРНАТИ

СТРИБАТИ НА АЙСБЕРГИ

КОВЗАТИСЯ

ПЛАВАТИ ПІД ЛЬОДОМ

КРИЖАНИЙ СВІТ

Щойно народжене маля тюленя з теплого черева мами потрапляє просто на сніг. Та невдовзі буде нове випробування — крижана вода. Малюк сміливо повзе до ополонки — бульк! — і вперше в житті пірнає. Там, у крижаному підводному світі, йому треба вчитися науці виживання.

"Жирова шуба" та щільне хутро захищають тюленя від перемерзання у воді. Людина, навіть захищена теплим гідрокостюмом, у такій воді загине від холоду.

ТЮЛЕНЯЧИЙ ГАЛОП

На суші кінцівки тюленя приблизно такі ж "слухняні", як твої ноги, перев'язані скакалкою. Та якщо до води далеченько, а ворог близько, тюлень працює не тільки ластами. Все його тіло напружується, вигинаючись у різні боки, тюлень штовхає себе вперед і набирає рятівну швидкість.

ДЛЯ ДОПИТЛИВИХ

Інколи тюлені сплять у воді. Із щільно заплющеними очима вони з'являються на поверхні, роблять кілька глибоких вдихів, а потім у позі "солдатика" занурюються у воду. І все це, не просинаючись!

СПРИТНИЙ

Рятуючись від касаток (дельфінів-хижаків), тюлень-крабоїд прудко вистрибує з води на високі крижини. Тільки тут він почувається у безпеці.

ГРАЦІОЗНИЙ ТОВСТУН

Під водою тюлень не почувається незграбою — плаває він граціозно, немов танцює. Форма його тіла ідеальна для плавання. Передні ласти слугують кермом, а задні використовуються як гребні лопаті.

ВЛАСНІ РЕКОРДИ ТЮЛЕНЯ

РОЗІГНАВСЯ ДО ШВИДКОСТІ ВЕЛОСИПЕДИСТА (25 КМ/ГОД)

ПЛАВУЧИЙ ДІМ

Уяви собі житло, що постійно рухається. Плавуча крига Антарктики для тюленів одночасно і транспорт, і дім. Лід, укритий снігом, замінює тюленю тепле ліжко, а замість матраца і ковдри — власне хутро і товстий шар жиру під шкірою.

ПІНГВІН

ШТРИХИ ДО ПОРТРЕТА:

КОРОЛІВСЬКА ОСАНКА

ХВОСТИК-ПІДПОРА

ЧОРНИЙ "ФРАК", А НА ЩОКАХ ЖОВТІ ПЛЯМИ

Є КРИЛА, ХОЧА ЦЕЙ ПТАХ НЕ ЛІТАЄ

Навіть улітку в Антарктиці дуже холодно. Серед неспокійних суворих морів, айсбергів та пронизливих вітрів виживають тільки найстійкіші. Пінгвіни тобі підтвердять це, вони ж бо птахи-екстремали!

ДЛЯ ДОПИТЛИВИХ

Свою найпершу зимівлю пінгвіни проводять разом із татами. Доки мама на полюванні, тато оберігає своє дитя і навіть годує його "пташиним молоком" — спеціальним жирним соком, що утворюється в його шлунку. Сам тато "харчується" у цей час лише снігом і дуже худне.

АНКЕТА ЕКСТРЕМАЛА

МОРОЗОСТІЙКИЙ

Витримує люті арктичні морози на суші й купання у крижаній воді.

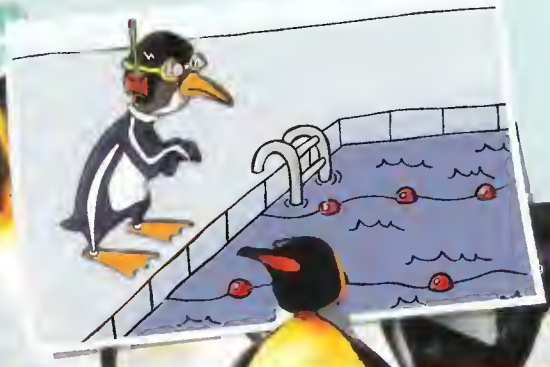

ВЛАСНІ РЕКОРДИ ПІНГВІНА

ВИЛІЗ НА СКЕЛЮ ЗАВВИШКИ 300 МЕТРІВ.

ВІДРЯДЖЕННЯ ДО ОКЕАНУ

Після морозного антарктичного літа настає люта зима. Час пінгвінам-батькам вирушати з насиджених місць. Куди? У мандрівку до океану. У вільних від криги водах вони будуть рибалити, щоб запастися харчами. А пінгвінятам доведеться зимувати самим у своїх пінгвінячих "дитсадках".

ЗИМУВАННЯ НА ВИЖИВАННЯ

Сірі голівки притрушує сніг, а пінгвінята стоять крило до крила у тісному колі, яке невпинно закручується у центр, немов вир. Таким чином крайні птахи з часом потрапляють усередину і там зігріваються. Цілий місяць тупцяють малі та чекають на своїх батьків.

ПІНГВІН УМІЄ:

ВИСТРИБУВАТИ НА БЕРЕГ "СОЛДАТИКОМ"

ПІД ВОДОЮ КЕРМУВАТИ ЛАПАМИ

УПІЗНАВАТИ РІДНИХ ПО ГОЛОСУ

НОСИТИ ЯЙЦЕ НА ЛАПАХ

НА СУШІ пінгвін трохи вайлуватий. А спробуй за ним побігти! Утікає він хутко: беркиць на сніг — і стає живими санчатами. Ковзаючи на животі, щодуху мчить уперед і веслує крилами.

САМ СОБІ "РУКАВИЧКА"

Над Антарктикою свищуть люті заметілі, а під пір'яним "кожушком" пінгвіна тепло, як у рукавичці. Густе пір'я "викладене" дуже щільно — як черепиця на даху, і який би не був вітер, жодна пір'їнка не ворухнеться.

ЕКСТРИМ ДЛЯ МАЛЮКА-ПІНГВІНА

починається ще в яйці. З маминих лап яйце обережно перекочовує на лапи тата, а звідти — гульк! — у його пухову кишеньку (спеціальну шкіряну складку між животом та лапами). При цьому пінгвін-тато вклоняється пінгвінисі-мамі та схвильовано трясе хвостиком. Однак здійснює ці ритуали обережно: якщо яйце впаде на сніг — малюк загине.

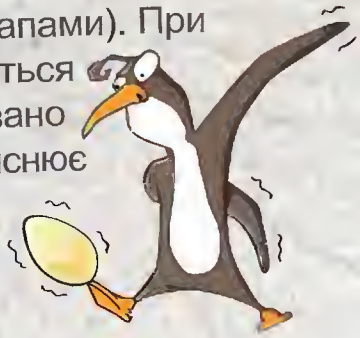

БІБЛІОТЕКА ПРОФЕСОРА КРЕЙДА

Шукач

книжка загадок у картинках

Три верблюди я бачу, пензлик, будинок,
Лебедя, дзвоник, старовинний годинник,

Маяк, барабан, перевернутий кошик,
Листок календарний... Продовжую пошук!

Усі книги серії «Шукач» можна замовити
за тел.: **(044) 494 25 04**, а також на **shop.companion.ua**

Барвистий і невгамовний живосвіт, що оточує кожного з нас, повен дивовиж та загадок. Як до них наблизитись та розгадати? Познайомитись ближче з сусідами по планеті та стати для них справжнім другом. Це робить разом із допитливим читачем дружня команда професора Крейда.

Для дітей молодшого шкільного віку.

"Живосвіт" — спецвипуск журналу "Професор Крейд"

Тексти: Р. Скачко. Художники: Є.Федосенко, С. Цимбалюк, А. Петренко, С.Кучинська.
Літературне редагування: С.Чемеркін. Бренд-менеджер: О. Шендрик. Дизайн та верстка: В. Вишневський.

ТОВ "Компаньон Груп", вул. Івана Мазепи, 10 а, м. Київ, Україна, 01010, тел. (044) 494-25-01, факс (044) 494-25-05,
електронна пошта: professor@kraid.com.ua, www.kraid.com.ua

Свідоцтво ДК №4026 від 29.03.2011 р.

Підписано до друку 24.09.2012 р. Формат 60 x 84 1/8. Умов. друк. арк. 1,86. Обл.-вид. арк. 1,92. Тираж 15000 примірників. Замовлення №12-2368.
ТОВ «НОВИЙ ДРУК». 02094, м. Київ, вул. Магнітогорська, 1, тел.: (044) 536-15-28, висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи № 05.03.02-04/45306 від 06.05.2011 р.
Свідоцтво про реєстрацію №1447 від 28.07.2003

Всі матеріали, позначені , публікуються на правах реклами.

START! Веселі перегони!

До старту космоперегонів за участі землян залишилось кілька хвилин...

Ця космозелень мене обганяє? Мені бракує енергії!..

О! Я знаю, чим треба заправитись!

Корисні зернові сніданки "START" дають енергію для перемоги!

Земляни перемагають!